

Waardevol digitaliseren: Naar technologisch burgemeesterschap

Romy Dekker & Rinie van Est
Team Slimme Samenleving

Programma ochtendsessie

Waardevol digitaliseren, richting geven aan innovatie

Deel II: Digitalisering in de praktijk

1 – Inleiding (10:30-10:45 uur)

- Introductie cases

2 – Case bespreken (10:45-11:45 uur)

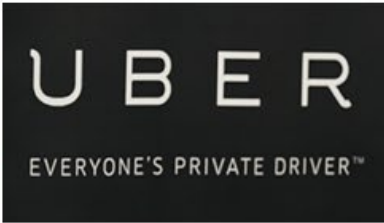
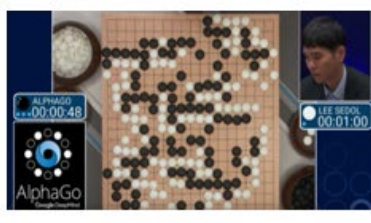
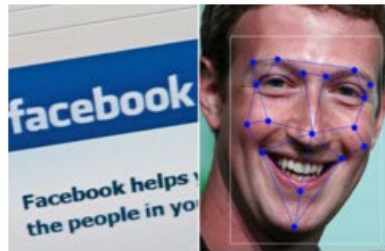
- Desinformatie en kunstmatige intelligentie: *Deep Fake News*
- De slimme gemeente

3 – Terugkoppeling (11:45-12:15 uur)

- Reflectie op manier van analyseren
- Invulling geven aan begrip technologisch burgemeesterschap

Digitalisering: 8 technologische trends

Materiele wereld	Biologische wereld	Socio-culturele wereld	Digitale wereld
Robotica 	Persuasieve technologie 	Platformen 	Kunstmatige intelligentie
Internet of Things 	Biometrie 	VR/AR en sociale media 	Big data en algorithmen

Digitalisering en publieke waarden

Rathenau Instituut

Opwaarderen

Borgen van publieke waarden
in de digitale samenleving

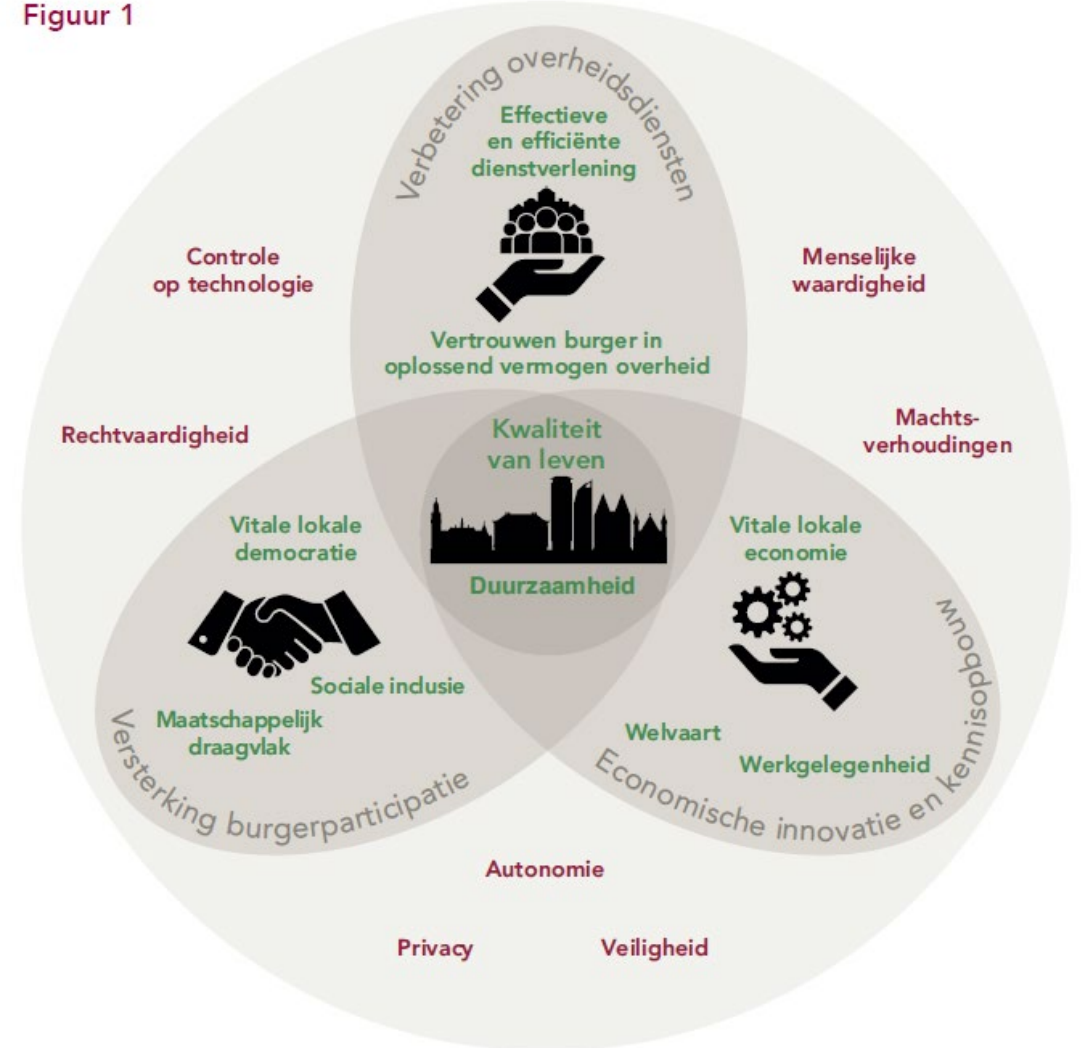

Rapport

Thema	Vraagstukken
Privacy	Gegevensbescherming, privacy, digitaal huisrecht, mentale privacy, surveillance, doelverschuiving
Veiligheid	Informatieveiligheid, identiteitsfraude, fysieke veiligheid
Autonomie	Keuzevrijheid, vrijheid van meningsuiting, manipulatie, paternalisme
Controle over technologie	Controle en inzicht in algoritmen, verantwoordelijkheid, onvoorspelbaarheid
Menselijke waardigheid	Dehumanisatie, instrumentalisering, deskilling (afleren van vaardigheden), desocialisatie, technologische werkeloosheid
Rechtvaardigheid	Discriminatie, uitsluiting, gelijke behandeling, stigmatisering
Machtsverhoudingen	Oneerlijke concurrentie, uitbuiting, relatie burger-overheid-bedrijf

Na te streven publieke waarden & te borgen publieke waarden

Figuur 1

Doelen: na te streven publieke waarden
Randvoorwaarden: te borgen publieke waarden

Deel II: Digitalisering in de praktijk

Twee cases

1. Welke technologieën en actoren spelen een rol?
2. Welke maatschappelijke en ethische kwesties spelen?
3. Hoe kan met deze kwesties omgegaan worden?
4. Wat vraagt dit van technologisch burgerschap en wat heb je van wie nodig om hier invulling aan te geven?

Case I: Keuzes voor een slimme infrastructuur

De **onlife** wereld: steeds meer menselijke activiteiten vinden online plaats of kunnen online gevolgd worden. **Het onderscheid tussen online en offline verdwijnt.** Dit komt deels door de enorme toename van smartphones, maar ook doordat steeds meer spullen **chips en sensoren bevatten** die verbinding maken met internet en zo een Internet of Things (IoT) vormen. Door de aanwezigheid van het IoT kan razendsnel informatie vergaard en verspreid worden – en **kunnen steeds meer partijen elkaar effectief surveilleren.**

Rathenau Instituut

Case I: Keuzes voor een slimme infrastructuur

Genoeg kansen maar ook...

The screenshot shows a news article from the Dutch Financial Daily (fd.). The article is titled "Amsterdam en Eindhoven willen greep op de digitale stad" (Amsterdam and Eindhoven want to take control of the digital city). The author is Rob de Lange, and the article is categorized under "Economie & Politiek". The text discusses the need to establish rules for data collection and usage by businesses and government, specifically mentioning location data, camera images, and interactive shopping apps. It notes that Amsterdam and Eindhoven are pushing for 'rules and principles' to protect privacy and prevent commercial parties from dominating the market for data registration. The article also mentions that responsible authorities hope to provide guidance based on the experiences of other cities regarding the Internet of Things and the use of data in the public domain. On the right side of the article, there is a section titled "Volgen via mijn nieuw" (Follow via my news) with a list of topics: Big data, Groot Amsterdam, Investerings, and Noord-Brabant.

fd. Mijn nieuws Laatste nieuws Krant Paradise Papers Beurs Meer AEX 542,09 +0,14% Abonneren

Rob de Lange • Economie & Politiek 10 apr

Amsterdam en Eindhoven willen greep op de digitale stad

Het wordt hoog tijd vast te stellen wie de baas is over de gegevens die bedrijven en overheid dagelijks verzamelen over waar we ons bevinden en wat we doen. Locatiegegevens, camerabeelden, interactieve winkel-apps en andere vormen van dataregistratie zouden moeten worden gereguleerd, vinden Amsterdam en Eindhoven.

De twee steden dringen aan op 'spelregels en principes' waar overheid en bedrijven zich aan moeten houden. Die moeten de privacybescherming van burgers waarborgen en voorkomen dat een beperkt aantal commerciële partijen de markt voor dataregistratie gaat domineren. De verantwoordelijke wethouders hopen met de ervaringen andere steden een leidraad te bieden voor toekomstig beleid op het gebied van Internet of Things en gebruik van data in het publieke domein.

Volgen via mijn nieuw

- Big data
- Groot Amsterdam
- Investerings
- Noord-Brabant

Case I: Keuzes voor een slimme infrastructuur

Genoeg kansen maar ook...

U gaat frauderen. Dat zegt de computer

Gemeenten gebruiken data over hun inwoners om problemen op te sporen voor ze uit de hand lopen. Handig! Maar voor de burger stijgt de kans te worden afgerekend op voorspeld gedrag.

Case I: Keuzes voor een slimme infrastructuur

Maar ook...

Meer flexibele en minder vaste camera's in Utrecht

Door: Redactie Datum: 23 september 2018 13:09 Laatste update: 23-09-2018 13:09

Foto: Sandeflight, Wikimedia

In Utrecht is een maximum aantal openbare ordecamera's vastgesteld. De gemeente wil binnen dit aantal meer flexibele en minder vaste camera's inzetten. Met de inzet van meer flexibele camera's kan sneller ingespeeld worden op situaties waar kortdurend cameratoezicht nodig is.

Case I: Keuzes voor een slimme infrastructuur

Plug-en-play lantaarnpalen

- Keuzes in het monitoren en beïnvloeden van de openbare ruimte
- Eén plek waar internet, sensoren en elektriciteit samen komen
- Economische en maatschappelijke belangen

Case II: Desinformatie en kunstmatige intelligentie

Stand van zaken:

- Ook al bereikt het nieuws mensen steeds meer langs digitale kanalen, toch hebben de klassieke media (kranten en omroepen) in Nederland nog steeds een stevige positie in het medialandschap, zowel offline, als ook online.
- In Nederland circuleert wel desinformatie op internet, maar over het algemeen is dit clickbait ('klikaas'), gefabriceerd om mensen naar advertentiesites te lokken. Slechts een beperkt deel daarvan heeft een politiek karakter.
- Tot op heden werken Nederlandse mediabedrijven nog nauwelijks met algoritmische personalisatie

Keulen, I. van, I. Korthagen, P. Diederik en P. van Boheemen (2018). Digitalisering van het nieuws – Online nieuwsgedrag, desinformatie en personalisatie in Nederland. Den Haag: Rathenau Instituut.

Rathenau Instituut

Digitalisering van het nieuws

Online nieuwsgedrag, desinformatie en personalisatie in Nederland

Rapport

Case II: Desinformatie en kunstmatige intelligentie

Tot nu toe geen grote impact, wel zorgen voor de toekomst:

1. Massasurveillance: waarmee grote hoeveelheden data (big data) worden ontgonnen en algoritmes getraind worden.
2. Persuasieve technologie: gepersonaliseerde propaganda die inspelen op gemoedstoestand, persoonlijke overtuigingen en gedrag.
3. Misleiding: de verspreiding van desinformatie waarin video een steeds grotere rol gaat spelen

Keulen, I. van, I. Korthagen, P. Diederik en P. van Boheemen (2018). Digitalisering van het nieuws – Online nieuwsgedrag, desinformatie en personalisatie in Nederland. Den Haag: Rathenau Instituut.

Rathenau Instituut

Digitalisering van het nieuws

Online nieuwsgedrag, desinformatie en
personalisatie in Nederland

Rapport

Waardevol digitaliseren, Richting geven aan innovatie

Case II: Desinformatie en kunstmatige intelligentie

Deep Fake News

Kunstmatige intelligentie toegepast op audio- en beeldmateriaal maakt *real time* manipulatie van gezichtsuitdrukkingen mogelijk.

https://www.youtube.com/watch?time_continue=5&v=cQ54GDm1eL0

'We stevenen af op een informatie-apocalyps'

Dossier nepnieuws: interview Aviv Ovadya Door nieuwe technieken wordt het steeds moeilijker om echt van niet echt te onderscheiden, waarschuwt onderzoeker Aviv Ovadya. Met grote gevolgen voor onze democratie.

Wouter van Noort 14 september 2018

Illustratie Lynne Brouwer

Case II: Desinformatie en kunstmatige intelligentie

Deep Fake News

- *Real time* gezichtsmanipulatie
- Maatschappelijke en ethische kwesties
- Offline gevolgen

Rollen per tafel

- Gespreksleider
- Tijdbewaker
- Notulist
- Rapporteur

Digitalisering in de praktijk

1. Welke technologieën en actoren spelen een rol?
2. Welke maatschappelijke en ethische kwesties spelen er?
3. Hoe kan met deze kwesties omgegaan worden?
4. Wat vraagt dit van technologisch burgemeesterschap en hoe kan hier invulling aan gegeven worden?

Let op: per vraag 10 minuten discussie en 5 minuten schrijven!

Terugkoppeling

- Invulling geven aan technologisch burgemeesterschap

Rathenau Instituut

Bedankt voor uw aandacht

Contactinformatie

- **Romy Dekker**
r.dekker@rathenau.nl
- **Rinie van Est**
q.vanest@rathenau.nl

Rathenau Instituut

Waardevol digitaliseren

Hoe lokale bestuurders vanuit publiek perspectief mee kunnen doen aan het 'technologiespel'

